

Az esettanulmány elnevezése	Kikötőlétesítmény építését érintő ügy
Leírás	A projekt egy parti település tengeri kikötőlétesítményeinek nagyszabású bővítéséből állt. A projekt kedvezményezettje a kikötői hatóság volt. A projekt szerepelt az Európai Bizottság 2004. évi határozatában a Kohéziós Alapból finanszírozott támogatás kedvezményezettjeként. A bővítés keretében összesen 150 hektárnyi tengerfelszín terveztek beépíteni. A projektben az építési munkákat kivitelező vállalkozó, valamint az építési munkákhoz az anyagokat szállító alvállalkozók vettek részt. Noha a projekt 2005-re nyúlik vissza, a tényleges építés 2011-ben vette kezdetét.
Érintett esb-alap(ok)	Kohéziós Alap
Szabálytalanság típusa	<p>A következő szabálytalanságokat tárták fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A közbeszerzésről szóló uniós irányelvek és az azokat végrehajtó nemzeti jogszabályok megsértése. • A leszállított anyagok ára nem felelt meg a projektben eredetileg jóváhagyott áraknak. A támogatás kedvezményezettjének kiszámlázott többletköltség következtében a vállalkozó nyereségének növekedéséhez vezetett volna. • A nemzeti hatóságok nem végeztek megfelelő ellenőrzéseket a vállalkozó által kiszámlázott anyagok eredetével, mennyiségével és árával kapcsolatban.
Jelentéstételi mechanizmus	A csalás gyanúja azt követően merült fel, hogy 2009-ben egy regionális politikai párt panaszt nyújtott be az OLAF-hoz. A DG REGIO levélben kérte az OLAF-ot, hogy vizsgálja ki a projekttel kapcsolatos esetleges szabálytalanságokat.
IMS-jelentés	Nem
Figyelmeztető jelzés(ek)	<p>A gyanú a következő csalásra utaló mutatók és jelek alapján merült fel:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) A projektköltségek lehetséges inflálása és kétes összegek különösen az építési munka céljára beszerzett építési anyagok mennyiségét és egységárát illetően. b) Késedelmek a projektben, amelyek az építmény tengervíz okozta eróziójához és ahhoz vezettek, hogy a projekt jóval túllépte a költségvetést. c) Az építőanyagoknak egy távoli kőbányából történő beszerzésére irányuló döntés utalt az esetleges szabálytalanságokra.
A csalás módjának leírása	Az elszámolható kiadás maximális összegét 450 millió EUR-ban határozták meg, míg a Kohéziós Alapból biztosított segítségnyújtás maximális összege 247,5 millió EUR-ban került meghatározásra (az elszámolható kiadás 55%-a).

	<p>A szabálytalanságokat és a csalást a projekt pályázati és odaítélési szakaszában és a szerződés azt követő végrehajtása során követték el. Az a gyanú merült fel, hogy az építőanyagok biztosítására szánt költségvetés megtévesztő volt, mert néhány anyagra egy vállalkozó ellentételezés nélkül tett szert. Továbbá a szükséges anyagmennyiséget nem lehetett meghatározni. Annak a gyanúja is felmerült, hogy az építőanyagok árát inflálták.</p> <p>A projekttel kapcsolatos csalást a következők révén követték el:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hamis nyilatkozatok kibocsátása az építési munka céljára szállított anyagok eredetére, mennyiségére és árára vonatkozó igazoló dokumentumok körében. A kedvezményezett szembeni vád az volt, hogy a szerződést elnyert építési vállalattal összejátszásban vett részt a szerződéskötési szakaszban, közpénzek nem megfelelő felhasználása céljából. A nyertes ajánlattevők félrevezető módon jártak el az építőanyagok értékének meghatározása során (túlértékelték a felhasznált anyagokat), és szimulációs kiadásokat követeltek volna. 2. A kedvezményezett olyan munkaviszonyról szóló igazolásokat állított ki és hagyott jóvá, amelyek nem álltak összhangban a ténylegesen elvégzett munkákkal. 3. Az ellenőrzés hiánya a munka nyomon követése során (szakmai segítségnyújtás a munka irányításához és elvégzéséhez).
<p>A csalás észlelésének módja</p>	<p>Több kulcsfontosságú érdekelt felet, köztük a kedvezményezettet, a vállalkozót és az alvállalkozókat, ideértve a felhasznált anyagok beszállítóit és az anyagokat szállító vállalkozásokat is, helyszíni ellenőrzésnek vetették alá. Az OLAF a projekt odaítélésével és az azt követő végrehajtásával kapcsolatos összes dokumentáció elemzésével végezte el a vizsgálatot. Az OLAF Operatív Elemzés és Digitális Kriminálisztika Egysége a nemzeti irányító hatósággal együtt számos elemzést végzett.</p> <p>A dokumentációt a nemzeti irányító hatóság bocsátotta a vizsgálók rendelkezésére, amelyet a kedvezményezettnél, a vállalkozónál, az anyagok beszállítóinál és azok szállító vállalkozásainál elvégzett számos helyszíni ellenőrzés során gyűjtöttek össze.</p> <p>Az OLAF által folytatott vizsgálat három és fél évig tartott. A feltárt szabálytalanságok súlyosságára tekintettel az OLAF a nemzeti hatóságokat a kedvezményezett (kikötői hatóság) által elszámolhatóan nyilvánított összeg (azaz az 530 millió EUR) visszavonására, továbbá a teljes összeg (a Kohéziós Alapból már kifizetett 198 millió EUR) visszatérítésére kérte. Az OLAF felkérte a DG REGIO-t, hogy blokkolja a még ki nem fizetett támogatás (49,5 millió EUR) végleges rendezését. Az OLAF felkérte a nemzeti igazságügyi hatóságokat annak ellenőrzésére,</p>

	<p>hogy a tények a nemzeti büntető törvénykönyv rendelkezése szerint az uniós költségvetést érintő csalásnak minősülnek-e.</p> <p>Ami a Nemzeti Központi Bíróság előtt folyamatban lévő bírósági eljárást illeti, az OLAF vizsgálatának lezárása után 4 évvel a vizsgálóbíró határozata elleni fellebbezés volt folyamatban. A vizsgálóbíró határozata ellen folyamatban lévő fellebbezést megszüntették, amikor a Bűnügyi Kamara úgy határozott, hogy „elegendő bizonyíték” áll rendelkezésre bírósági tárgyalás lefolytatásához. Jelenleg azonban még senkit sem ítétek el ezen eljárás keretében és a kedvezményezettnek kifizetett támogatást sem térítették vissza. A DG REGIO felfüggesztette a még ki nem fizetett támogatás (49,5 millió EUR) végleges rendezését. A csalást kizorító nyomkövetési fellépések még mindig folyamatban vannak.</p>
<p>A felmerült nehézségek</p>	<p>Ez a csalás példa az OLAF-fal való együttműködés elmulasztására. Az OLAF tisztviselőitől a vizsgálat folyamán megtagadták a hozzáférést a munkák elvégzéséért felelős vállalkozó könyvviteli nyilvántartásához és adózási dokumentumaihoz. Ez pedig gátolta az OLAF-ot abban, hogy a projekt könyvelése specifikus vonatkozásainak elemzését elvégezze. A vizsgálók megállapították, hogy lehetetlen meghatározni, hogy az építés során pontosan mennyi anyagot használtak fel a műszaki előírásokkal ellentétesen.</p>
<p>Az azonosított gyengeségek</p>	<p>Az, hogy az eredeti költségvetés nem számolt a nyersanyagok biztosításának akadályaival és alulbecsülte a projektnek ezt a szempontját, a kikötői hatóság mulasztása, és felveti azt a kérdést, hogy többet kellene-e tenni annak biztosítása érdekében, hogy a kedvezményezettek a Kohéziós Alapok fogadása előtt megfelelően megtervezzék projektjeik költségvetését. Az irányítási és kontrollrendszerekben ezért súlyos hiányosságok merültek fel, és e rendszerek nem voltak kielégítőek azon kiadás jogszerűségének, szabályosságának és elszámolhatóságának biztosításához, amelyhez a Kohéziós Alapból társfinanszírozást igényeltek.</p>